

Biztosító**TRAFIK ZÁRADÉK**
a(z)

..... ajánlatszámú

..... Preventor biztosítási ajánlathoz

Jelen záradék alapján szerződő felek megállapodnak, hogy a Tűz- és elemi károk biztosítása Különös Feltételei és a fenti számú biztosítási ajánlatban feltüntetett kiegészítő biztosítások meghatározásainak, kizárásainak változatlan érvényben hagyásával a biztosító szolgáltatási kötelezettsége a jelen záradékban megfogalmazott feltételek szerint módosul. Amennyiben jelen záradék bármely rendelkezése eltér a Tűz- és elemi károk biztosítása Különös Feltételeinek vagy a fenti számú biztosítási ajánlatban feltüntetett kiegészítő biztosítások feltételeitől, akkor jelen záradék rendelkezéseit kell alkalmazni. Jelen záradék csak akkor érvényes, ha a fenti számú biztosítási ajánlat alapján létrejött vagy módosított biztosítási szerződés tartalmazza a Tűz- és elemi károk biztosítása Különös Feltételei szerinti biztosítást.

- 1) A fenti számú biztosítási ajánlat alapján létrejött vagy módosított biztosítási szerződés a dohánytermékek előállításával, forgalmazásával, kereskedelmével kapcsolatos tevékenységek közül kizárólag a 2012. évi CXXXIV. törvény alapján, a Nemzeti Dohánykereskedelmi Nonprofit Kft.-vel kötött koncessziós szerződés értelmében folytatott dohányáru-kiskereskedelmi tevékenységre terjed ki.
- 2) A biztosított vagyontárgyakban keletkező károkat a biztosító csak annyiban köteles megtéríteni, amennyiben a kárt szenvedett vagyontárgyak a biztosított üzemmenetével kapcsolatosak, illetve amely biztosított vagyontárgyak kockázatviselés helyén történő tárolása a kár időpontjában az üzletmenet szempontjából szükséges volt.
- 3) A Tűz- és elemi károk biztosításának Különös Feltételei II. Biztosított vagyontárgyak 3. Csak külön megállapodás esetén biztosított vagyontárgyak pontja az alábbiak szerint módosul:

Csak külön megállapodás esetén biztosított vagyontárgyak:

- a. iratok, tervek, üzleti könyvek, kartotékok, rajzok, lyukkártyák, mágnesszalagok, mágneslemezek és egyéb adathordozók;
- b. minták, szemléltető modellek, prototípusok és kiállítási tárgyak;
- c. munkavállalók és hivatalos látogatók személyes tulajdonú használati tárgyai;
- d. dohánytermékek;
- e. a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvényben meghatározott szeszes ital;
- f. sorsjegyek.

Jelen záradék alapján a fenti számú biztosítási ajánlat alapján létrejött biztosítási szerződésben a d), e) és f) pontokban felsorolt vagyontárgyak biztosítottak minősülnek.

- 4) A Tűz- és elemi károk biztosításának Különös Feltételei II. Biztosított vagyontárgyak 4. A kockázatviselésből kizárt vagyontárgyak pontja az alábbiak szerint módosul:

A kockázatviselésből kizárt vagyontárgyak

- a. forgalmi engedélyre kötelezett gépjárművek, gépjármű utánfutók és vontatók;
- b. pénzkidő automaták (ATM), pénzváltó automaták, jegykidő berendezések, tartalmukkal együtt;
- c. játéktérmi játékgépek, pénznyerő automaták, tartalmukkal együtt;
- d. sátrak, lakókocsok, nyitott oldalú- vagy fedetlen épületek, ponyvacarnokok, műszaki textíliákból készült lefedő szerkezetek;
- e. épületen kívüli standok, pultok;
- f. közterületen vagy elkerített helyen, de szabadban álló könnyűszerkezetes vagy több oldalán üvegezett épületek, építmények;
- g. konténerek;
- h. „A” vagy „B” tűzvesélyességi osztályba sorolt épületek;
- i. faházak, nád- és zsúpfedeles, valamint faszindelyes épületek;
- j. az a. – i. pontban felsorolt épületekben, építményekben elhelyezett vagyontárgyak, függetlenül attól, hogy azok a biztosított rendes üzletmenetével összefüggésben vannak a telephelyen vagy sem.

- 5) A dohánytermékek, sorsjegyek és szeszes italok biztosítási értéke és biztosítási összege azoknak a dohánytermék-kiskereskedő által megfizetett beszerzési ára.
- 6) A Tűz- és elemi károk biztosításának Különös Feltételei X. Biztosítási szolgáltatás és a biztosító teljesítése pont az alábbi rendelkezéssel egészül ki:

A biztosított vagyontárgyak után fizetendő általános forgalmi adót (ÁFA) és a jövedéki termékekhez kapcsolódó jövedéki adót a biztosító csak annyiban köteles megtéríteni, amennyiben azok megfizetése ténylegesen terheli a biztosítottat.

- 7) A biztosító a biztosított jövedéki termékek biztosítási összegének a jövedéki termékekre vonatkozóan megadott és egyedi záradékban rögzített biztosítási összegét tekinti. A biztosítási szerződésben a jövedéki termékek biztosítási összege a készletek, illetve bizományba átvett vagyontárgyak vagyonszámokban kerül figyelembevételre. Az egyedi záradékban rögzíteni kell, hogy a jövedéki termékek biztosítási összegének megállapításakor figyelembevételre került-e a jövedéki adó.
- 8) Kizárólag a teljes egészében szilárd burkolattal rendelkező mozgóboltok is biztosítottak.
 - a. A mozgóboltokban a nyitvatartási időben keletkezett károk a biztosítási szerződés szerint fedezettek.
 - b. Nyitvatartási időn kívül a betöréses lopás és rablás károk térítésének feltételei a következők.

A betöréses lopás és rablás fedezet kizárólag az olyan elkerített helyen bekövetkezett károkra terjed ki, ahol egyidejűleg teljesülnek a következő feltételek:

 - a. a közúti közlekedéstől elkülönül;
 - b. kerítéssel védett, a kapuk üzemi időn kívül legalább egy darab kulcsos zárral lezártak;

- d. a jelen záradék 11) pontjában az *Őrző-védő szolgálattal kapcsolatos követelményekre* vonatkozó előírásoknak megfelelő módon őrzött.

A biztosító csak akkor kötelezhető kártérítés fizetésére, ha egyidejűleg teljesülnek a következő feltételek:

- e. a mozgóbolt a káresemény időpontjában bizonyítottan lezárt állapotban volt;
f. a káresemény bizonyítottan reggel hat és este tíz óra között történt.

Önrész: 25%, minimum 100 E Ft/káresemény.

- 9) A mozgóbolt helyváltoztatása (különösen: közlekedése, mozgatása, áthelyezése, vontatása, szállítása) során keletkezett károk nem fedezettek, függetlenül attól, hogy a kár közúti forgalomban történt vagy sem.
- 10) A biztosító a betöréses lopás és rablás károkra vonatkozóan kártérítési limitet alkalmaz, melynek összege egy káresemény kapcsán a jelen záradék 11. pontjában meghatározott, a védelmi előírások teljesülésétől függő érték, de legfeljebb a betöréses lopás és rablás kárt szenvedett vagyontárgyak biztosítási összege.
- 11) A Betöréses lopás, rablás és küldöttrablás biztosításának Kiegészítő Feltételei IV. Védelmi előírások és kártérítési limitek pontja helyére az alábbi rendelkezések lépnek:

ŐRZŐ-VÉDŐ SZOLGÁLATTAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

Őrész-védelmi tevékenységet a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény, a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 22/2006. (IV. 25.) BM rendelet szerinti feltételeknek megfelelő, az SzVMSzK tagságával rendelkező vállalkozás, illetve vállalkozó végezhet.

BETÖRÉSES LOPÁSRA, RABLÁSRA VONATKOZÓ KÁRTÉRÍTÉSI LIMITEK

A biztosító kockázatviselési helyenként (telephelyenként) és biztosított vagyonszopontoként, a biztosítási összegek függvényében, a káridőpontban meglévő betöréses lopás és rablás elleni védekezési kategóriának megfelelő, 1. számú táblázatban rögzített kártérítési értékhatárokig (limitekig) vállalja a betöréses lopás- és rabláskárok megtérítését.

- A méretükből következően elzárható értéktárgyak (nemesfém, drágakő, igazgyöngy felhasználásával készült tárgyakat), a készpénz, valamint az értékpapír betöréses lopás és rablás kockázata akkor biztosított, ha a megnevezett vagyoncsoportokba tartozó tárgyakat értéktárolás céljára szakszerűen elkészített és telepített értéktárolóban tartják. Az 1. számú táblázatban meghatározott limiteken belül a megnevezett értéktárgyak, készpénz, értékpapír biztonságos elhelyezését szolgáló értéktárolóra – az Értéktárolók kockázatvállalási értékhatai pontban megfogalmazottak szerint – meghatározott limitig vállalja a biztosító.
- A méretükből következően nem elzárható értéktárgyakra az 1. számú táblázatban „rablásra” meghatározott limiteket alkalmazza a biztosító.
- Üzemidő alatt a tárolóhelyen kívül tárolt, vagy a nyitott tárolóből történő értéktárgy, készpénz, értékpapír elrablása esetében a biztosító csak abban az esetben téríti meg a kárt, ha a káresemény időpontjában a kockázatviselés helyén rablás eseményt jelző rendszer működött, és/vagy a helyiség nyitva tartás alatti személyi védelme megoldott volt. A biztosító szolgáltatási kötelezettsége ebben az esetben sem haladhatja meg a kockázatviselési helyen káridőpontban megvalósuló tárolási módtól függő limitösszeget, ezen belül a rablás kockázata szerződésben meghatározott biztosítási összeget. A kockázatviselés helyén alkalmazott többféle tárolási mód esetén azok limitösszegét a biztosító összevonta.

1. számú táblázat: Betöréses lopásra, rablásra vonatkozó kártérítési limitek							
Biztosított vagyonscsoport	Biztosított kockázat	Betöréses lopásra, rablásra vonatkozó kártérítési limitek a védetség kategória (VDK) függvényében (ezer forint)					
		Védetség kategória					
		VDK 1	VDK 2	VDK 3	VDK 4	VDK 5	VDK 6
- értéktárgyak - készpénz - értékpapír - sorsjegy - dohányáru, bizományba átvett is	betöréses lopásra	0	2 000	6 000	10 000	20 000	35 000
	rablásra	200	1 000	2 000	5 000	8 000	10 000
- műszaki berendezések, felszerelések, gépek - javításra, feldolgozásra, bér munkára átvett vagyontárgyak - készletek, a bizományba átvett vagyontárgyak a sorsjegy és dohányáru kivételével - egyéb vagyontárgyak	betöréses lopásra	1 500	6 000	15 000	20 000	50 000	80 000
	rablásra	1 000	3 000	4 000	5 000	10 000	15 000

Védettségi kategória

A biztosított vállalkozás védeltségi kategóriájának (VDK) kárídőpontban történő besorolását a következőkben meghatározottak szerint végzi a biztosító: az alább nevezett védelmi kategóriák kárídőpontban történő megvalósulásához a 2. számú táblázatban meghatározott védeltségi szinteknek kell teljesülniük a kár időpontjában.

2. számú táblázat: védettségi követelmények a különböző védettségi kategóriák (VDK) megvalósulásához		
VDK 1	–	betöréses lopás elleni védelem: minimális mechanikai védelem
	–	rablás elleni védelem: nincs rablásjelzés
VDK 2	–	betöréses lopás elleni védelem: részleges mechanikai védelem 3 perces ellenállási képességű bejárati ajtókkal és minimális elektronikai jelzőrendszer
	–	rablás elleni védelem: minimális elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés
VDK 3	–	betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem 5 perces ellenállási képességű ajtókkal és részleges elektronikai jelzőrendszer
	–	rablás elleni védelem: részleges elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés
VDK 4	–	betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem 10 perces ellenállási képességű bejárati ajtókkal és teljes körű jelzőrendszer és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer
	–	rablás elleni védelem: teljes körű jelzőrendszerbe épített rablásjelzés, regisztrációs és képi rögzítő berendezés és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer
VDK 5	–	betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem 15 perces ellenállási képességű bejárati ajtókkal és teljes körű elektronikai jelzőrendszer és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer és személyvédelem
	–	rablás elleni védelem: teljes körű elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer és személyvédelem
VDK 6	–	betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem 20 perces ellenállási képességű bejárati ajtókkal és teljes körű elektronikai jelzőrendszer és magas szintű távfelügyeleti rendszer és személyvédelem
	–	rablás elleni védelem: teljes körű elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés, regisztrációs és képi rögzítő berendezés és magas szintű távfelügyeleti rendszer és személyvédelem

Értéktárolók kockázatvállalási értékhatárai

- A biztosító a kockázatviselés helyén tartott értéktárolókra vonatkozóan az adott értéktárolóra kiadott MABISZ termékazonosítási ajánlásban meghatározott határösszegig, azon belül maximum a biztosítási összegig vállalja a betöréses lopás kockázatot, feltéve, hogy a káridőpontban az értéktároló elhelyezésére szolgáló helyiség védettségi kategóriája megfelel a biztosított vagyonsoport biztosítási összegének. A biztosító a szóban forgó helyiség védettségi kategóriájának megfelelő határösszegig vállalja az értéktárolókra vonatkozóan is a betöréses lopás kockázatot.
- A MABISZ termékazonosítási ajánlásban meghatározott értékhatárig történő kockázatvállalás feltétele, hogy az adott értéktárolót a MABISZ ajánlásban megfogalmazott műszaki előírások maradéktalan betartása mellett kell telepíteni, beleértve az értéktároló épülettárhoz szerkezetéhez – az ajánlásban megadott lefeszítő erőnek ellenálló módon – történő rögzítését is.
- Amennyiben a biztosított helyiségben lévő értéktároló nem rendelkezik MABISZ termékazonosítási ajánlással, úgy a biztosító értéktároló-fajtánként – előzetes helyszíni kockázat-elbírálás során megállapított kockázati körülményektől függően – legfeljebb a 3. számú táblázatban lévő határértékig, azon belül maximum a biztosított vagyonsoport biztosítási összegéig vállalja a betöréses lopás kockázatot, feltéve, hogy az értéktároló elhelyezésére szolgáló helyiség káridőpontban meglévő védettségi kategóriája megfelel az adott értéktároló fajtára alább közölt határösszegnek.

3. számú táblázat: MABISZ termékazonosítással nem rendelkező értéktárolók kockázatvállalási értékhatárai, ezer Ft				
			elektronikai jelzőrendszerbe történő bekötés nélkül (ezer forint)	elektronikai jelzőrendszerbe bekötve (ezer forint)
Pénztárgép, lemezkazetta			100	300
Lemezszekrény 5 000 N rögzítéssel			500	1 000
Biztonsági szekrény 5 000 N rögzítéssel			1 000	2 000
Bútorszéf 5 000 N épülettartó-szerkezeti elemhez való rögzítéssel	Fali-, padlószéf (8 mm átmérőjű, 150x150 mm-es kiosztású, eltoltan szerelt dupla soros acélhálalóval megerősített betonba ágyazva)	Normál	1 500	3 000
		Biztonsági szekrény	2 000	4 000
		Megerősített	2 500	5 000
		Speciálisan megerősített	3 000	6 000
			5 000	10 000
Páncélszekrény 10 ezer Newton lefeszítő erőnek ellenálló módon, épület-tartószerkezeti elemhez való rögzítéssel			10 millió forint feletti kockázatvállaláshoz az értéktárolót kötelező bekötni az elektronikai jelzőrendszerbe, az adott értéktárolóra vonatkozó vállalási határérték megállapítása helyszíni kockázatelbírálás alapján történik	

Elektronikai jelzőrendszerbe történő bekötés

Az értéktárolóra fel kell szerelni MABISZ termékazonosító ajánlással rendelkező nyitás és testhang érzékelőt, amelyeket be kell kötni az adott telephelyen kiépített elektronikai jelzőrendszerbe.

MECHANIKAI VÉDELMI ELŐÍRÁSOK A KÜLÖNBÖZŐ KOCKÁZATI OSZTÁLYOKRA VONATKOZÓAN

1. A minimális mechanikai védelmi követelményei

A védett helyiséget minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, födémek, padozatok, nyílászárók határolják:

- 1.1. Falazatok, födémek, padozatok
- Minimum 6 cm vastagságú tömör kisméretű téglából tömören falazott téglafal szilárdsági mutatóival egyenértékű falszerkezet kialakítása szükséges. Támpontok:
- 6-10 cm vastagságú egyedi, vagy tipizált szendvics falszerkezet, illetve más két- vagy többretegű lemezből készült falszerkezet, amely legalább 10 cm vastagságú,

- speciális könnyűszerkezetes elemekből készített szerkezetek, amelyek legalább kétrétegűek, közöttük hőszigetelő, tűzálló anyag található, vagy a mechanikai ellenálló-képességet biztosító egyéb anyagot helyeztek el.
- 1.2. Nyílászárók
- a kétszárnyú ajtók nem nyíló szárnyai reteshúzás ellen védettek,

- az ajtók, ablakok ráccsal nem védett üvegezése összességében min. 6 mm vastagságúak.
- 1.3. Zárszerkezetek
- az ajtók zárását érvényes MABISZ termékazonosítással (illetve ajánlással) rendelkező olyan zár végzi, amely: minimum 5 csapos hengerzár, vagy minimum 6 rotoros mágneszár, vagy kéttollú kulcsos zár, vagy szám-, vagy betűjel-kombinációjú zár, továbbá minden érvényes MABISZ termékazonosítással (illetve ajánlással) rendelkező olyan zár, vagy lakat – érvényes MABISZ által azonosított lakatpánttal együtt – , amelyek variációs lehetőségeinek száma meghaladja a 3000-et, valamint igazságügyi zárszakértő által egyedileg azonosított lamellás zár

- a hengerzár-betétet védeni kell hengerzár-törés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni.

2. A részleges mechanikai védelmi követelményei

A védett helyiséget minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, födémek, padozatok, nyílászárók határolják.

- 2.1. Falazatok, födémek, padozatok
- A mechanikai védelem kialakításához 12 cm vastagságú tömör kisméretű téglából tömören falazott téglafal szilárdsági mutatóival egyenértékű falszerkezet kialakítása szükséges. Támpontok:
- 6 cm vastagságú vasbetonfal, vagy padozat, illetve födémszerkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású 5 mm átmérőjű betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épületszerkezeti beton elfogadott),

- speciális könnyűszerkezetes elemekből készített falazatok, amelyek legalább kétrétegűek, közöttük hőszigetelő, tűzálló anyag, illetve a mechanikai ellenálló-képességet biztosító egyéb anyag található.
- 2.2. Nyílászárók
- Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó magyar és európai szabványok által előírt minimális követelményeknek.
- 2.2.1. Bejárati ajtók
- A bejárati ajtóknak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelni:
- az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa, vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításnak kell lenni. Fából készült tok esetén a zár reteszasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemez kell alkalmazni,

- a tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál, legalább 15 cm mélyen, 12 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, 10 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani,

- az ajtólap fém, vagy fászerkezeti lehet. Fászerkezet esetén legalább 25 mm vastagságú tömör keményfa szilárdságával egyezőnek kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső rácsszerkezet erősítést kap, a rácsszerkezet osztásának meg kell felelni az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább 10 mm-es átmérőjű, acéllemez borításnál legalább 6 mm átmérőjű legyen,

- az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 1 mm vastagságú acéllemezzel kell borítani,

- az ajtólap és tok közötti zárási hézag legfeljebb 4 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén legfeljebb 6 mm záráspontosság megengedett.) Az ajtólap és a tok vetemedése a záras biztonságát nem befolyásolhatja,

- az ajtólapokat min. 3 darab diópánttal – vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal – kell az ajtótokhoz rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifeszítés elleni védelemmel, kétszárnyas ajtóknál a fixre rögzíthető szárnyat reteshúzás elleni védelemmel kell ellátni,

- a zárást legalább két darab, egymástól legalább 30 cm-re elhelyezett biztonsági zárszerkezetnek kell biztosítani. A reteszelési mélységnek legalább 14 mm-t el kell érnie. A hengerzár-betétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszasak fogadhatók el,

- a fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott, 2.3. pontban ismertetett követelményeknek,

- az ajtótok 3 perces időtartamú betörést gátló ellenálló-képességnek kell megfelelnie,

- a nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függőnyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 2 m-nél alacsonyabb helyezkedik el – teljes felületét minimum 100 x 300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenértékű szilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású rácozzattal kell ellátni:

- a rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által azonosított, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel pl.:

- minősített behatolás-késleltető, minimum A3 minőségű áttörés-biztos üveg

- minősített belső leereszthető zárható rács elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üveg-törés érzékelőkkel,

- minősített biztonsági fóliával szerelt üveg elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üveg-törés érzékelőkkel;

FONTOS! A biztonsági üveg-fóliák önállóan rács kiváltására nem alkalmasak!

- az ablakok tok és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek – de legalább egyenértékűnek – kell lenni az üvegszerkezet ellenálló képességével,

- a fix portálemek üvegezéssel szemben támasztott követelmények értelemszerűen megegyeznek az ablakoknál leírtakkal,

- a fix portálemek szerkezetileg megegyeznek az ablakokra előírt követelményeknek azzal a különbséggel, hogy ezeknél mozgó szerkezet (zár, forgópánt, nyitó mechanizmus) nem kerül beépítésre,

- a függőnyfalak sajátossága, hogy a vázszerkezetekbe az üveglapokat kívülről helyezik be és rögzítik. Előírás szerinti rögzítésnek az fogadható el, ha a csavarok legalább 300 mm-enként követik egymást és legalább minden második csavar fejét úgy roncsolják, hogy a bontás csak az üvegszorító lécs levágásával, roncsolásával legyen megvalósítható.
- 2.3. Zárszerkezetek
- a zárszerkezeteknek meg kell felelniük a szabványokban előírt biztonsági követelményeknek,

- a zárszerkezet lehet lamellás rendszerű, egy oldalon fogazott kulccsal, két oldalon fogazott kulccsal. A lamellás zár csak akkor fogadható el biztonsági zárnak, ha legalább hat lamella biztosítja a zárretesz-vas mozgását, a variációs szám pedig min. 10 000. A kéttollú kulccsal működtetett lamellás zárnak nagyobb a biztonsági értékük,

- a zárszerkezetek reteszasának vizsgálatánál vizsgálatos elleni védelemmel kell rendelkezni, vagyis a zárársínyra merőlegesen ható erő hatására a zárretesz-vas ne legyen visszanyúltható,

- a hevederzár-keresztpántok vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárást biztosítanak;

- a hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni:

- a reteszasak keresztmetszetének erősebbnek, vagy legalább a biztonsági záras reteszasai szilárdságával egyenértékűnek kell lenniük,

- a reteszasaknak a fogadó elemekbe min. 20 mm mélységben kell reteszelni,

- a reteszas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni minimum 2 darab M 6x80 csavarral fém dübelbe, vagy ezzel egyenértékű szilárdságú más felerősítéssel, bevesséssel,

- a reteszas fogadó elemeknek zártaknak, vagy oldalirányban merevítettnek kell lenni, hogy támadás esetén ellenálljanak az ajtólapot ért dinamikus erőnek,

- a zárszerkezetet a működtető zárbetét betűtése elleni védelemmel kell ellátni,

- a hengerzár-betétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni,

- a zár-reteszasaknak visszafelé elleni védelemmel kell rendelkezni a merőleges nyomóerővel szemben,

- a hevederzár-keresztpánt szerelt állapotban merevségének olyan mértékűnek kell lenni, hogy a tengelyére merőlegesen, az ajtólapra kifejtett erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a záras megszüntetését eredményezi.

2.4. Hengerzár-betétek

- a hengerzár-betéteknek meg kell felelni a vonatkozó szabványokban meghatározott követelményeknek,
- a részleges mechanikai védelem alkotóelemeiként az érvényes MABISZ termékazonosítással rendelkező minimum 5 csapos hengerzár-betét, illetve 6 rotoros mágneszár-betét fogadható el, amelyek variációs száma meghaladja a 10 000, letapogatásos nyitás elleni védelemmel rendelkezik, valamint a maghúzásnak legalább 3 percig ellenáll
- a hengerzár-betétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni.

2.4.1. A hagyományos, vagy érvényes MABISZ termékazonosítással (MABISZ ajánlással) nem rendelkező lakatok és lakatpántok NEM MINŐSÜLNEK BIZTONSÁGI ZÁRNAK!

2.5. Fix és mobil rácsok

- a nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabb helyezkedik el – teljes felületét minimum 100 x 300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenértékű szilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású rácsozattal kell ellátni.
- A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által azonosított, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is. pl.:
 - behatolás-késleltető, áttörés-biztos üveg, minimum MABISZ által B1 kategóriába sorolt biztonsági üveg elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés érzékelővel,
 - MABISZ által azonosított belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés érzékelővel,
 - pénzintézetek esetében a rácsoknak min. 16 mm. átmérőjű köracélból, vagy azzal egyenértékű szilárdságot biztosító anyagból kell készülniük;
- mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározottaknak megfelelő zárszerkezettel kell ellátni. A rácsokat úgy kell szerelni, hogy a rácsszerkezet sínyszerkezetből való kiemelése a külső térből (a támadási oldalról) csak roncsolással legyen megvalósítható. A legördülő "detektív rácsok" feltolás elleni védelmet áttételes mozgatószerkezettel, vagy más műszaki megoldással kell kialakítani,
- a rácsok a falazathoz 300 mm-enként (de legkevesebb 4 darab), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel erősítendő, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldású)

3. A teljes körű mechanikai védelmi követelményei

A védett helyiségeket minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, nyílászárók határolják.

3.1. Falazatok, födémek, padozatok

A falazatoknak, födémeknek, padozatoknak meg kell felelniük a 38 cm vastagságú tömör kisméretű téglából tömören falazott téglafal szilárdsági mutatóival. Más szerkezetű téglafal esetén számítással kell meghatározni az egyenértékűséget. Néhány támpont az egyenértékűség meghatározásához:
A 12 cm vastagságú vasalt betonfal, vagy padozat, ill. födém szerkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású, 8-10 mm átmérőjű betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épületszerkezeti beton) elfogadott.

3.2. Nyílászárók

Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó magyar és európai szabványokban előírt minimális követelményeknek.

3.2.1. Bejárati ajtók

A bejárati ajtóknak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelniük:

- az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa, vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításúnak kell lenni. Puhafa szerkezetnél figyelembe kell venni a fa szálirányú támadhatóságát, ezért csak megerősítéssel lehet alkalmas a kívánt ellenállás biztosítására. Fából készült tok esetén a zár reteszvasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemez kell alkalmazni,
- a tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál legalább 15 cm mélyen, 12 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, 10 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani,
- az ajtólap fém, vagy fászerkezetű lehet. Fászerkezet esetén legalább 40 mm vastagságú tömör keményfa szilárdságával egyezőnek kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső rácsszerkezetű erősítést kap, a rácsszerkezet osztásának meg kell felelni az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább 12 mm átmérőjű, acéllemez borításnál legalább 8 mm átmérőjű legyen,
- az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 1,2 - 2,0 mm vastagságú acéllemezrel kell borítani,
- az ajtólap és tok közötti záráspontosság maximum 2 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén maximum 5 mm záráspontosság megengedett.) Az ajtólap és a tok vetemedése a záras biztonságát nem befolyásolhatja,
- az ajtólapokat min. 3 darab diópánttal – vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal – kell a tokhoz rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifeszítés elleni védelemmel, kétszárnyas ajtóknál a fixre rögzíthető szárnyat reteszhúzás elleni védelemmel kell ellátni,
- a zárást legalább két darab, egymástól legalább 30 cm-re elhelyezett biztonsági zárszerkezetnek kell biztosítani, a zárszerkezetnek legalább négy ponton kell biztosítani a zárást. A reteszelési mélységnek minimum 18 mm-t el kell érnie. A zártestet és a zárbetétet fűrés, valamint letörés ellen védeni kell. A hengerzár-betétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszvasak fogadhatók el,
- a fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott, 3.3. pontban leírt követelményeknek,
- üvegezett ajtók csak áttörés-biztos rétegelt (legalább A3–B1) biztonsági üveggel szerelten – vagy azzal egyenértékű védettséget nyújtó anyagból készített (pl. polycarbonát, szerves üveg, fóliázott minősített üvegszerkezet stb.) szerkezet – fogadható el. A normál üvegezés megfelelő méretű és hálókiosztású rácsszerkezettel védetten, kívülről (támadási oldalról) nem bontható kivételben is megfelel a követelményeknek,
- az ajtóknak 5, vagy 10, vagy 15, vagy 20 perces időtartamú betörést gátló ellenálló-képességnek kell megfelelnie

3.2.2. Biztonsági ablakok

A biztonsági ablakoknak a biztonsági ajtóknál leírt áttörés-biztonsági feltételeknek kell megfelelniük. A betörésállóság megítélése a nyílászárókra vonatkozó szabványban megfogalmazott feltételek szerint történik. A biztonsági ablak üvegezésével kapcsolatos követelmények:

- a biztonsági ablak dobásálló, vagy áttörés-gátló üvegezéssel készüljön
- az üvegszerkezetnek legalább a MABISZ által P4A kategóriába sorolt ragasztott, többrétegű üvegnek – vagy azzal egyenértékű ellenállási fokozattal rendelkező szerkezetnek – kell lenni. Az üvegeket csak a belső tér (védett tér) irányából lehet telepíteni. Az üvegszorító léceket kívülről ne lehessen roncsolás nélkül eltávolítani. Rögzítés szempontjából előnyös a csavarozott kivitel.
- az ablakok tok- és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek, de legalább egyenértékűnek kell lenni az üvegszerkezet ellenálló-képességével
- a zárszerkezeteknek a többpontos zárást úgy kell biztosítani, hogy az a statikus nyomóerőnek ellenálljon. A körkörös kialakított zárszerkezeteknek olyan mélységben kell reteszelnük, hogy a tok és ablaklap közötti illesztés egy irányba való feszítésével, elmozdításával ne lehessen a kapcsolódást megszüntetni. A kilincsszerkezetet belülről (védett téren belülről) zárható kivitelben kell telepíteni
- az ablakok tok és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek, de legalább egyenértékűnek kell lennie az adott ablakkeretbe szerelt üvegszerkezet ellenálló-képességével

3.2.3. Fix portálemek, függönyfalak

- a fix portálemek szerkezetileg megegyeznek az ablakokra előírt követelményeknek azzal a különbséggel, hogy ezeknél mozgó szerkezet (zár, forgópánt, nyitó mechanizmus) nem kerül beépítésre. A fix portálemek üvegezésével szemben támasztott követelmények megegyeznek a biztonsági ablakoknál leírtakkal
- a függönyfalak sajátossága, hogy a vászrszerkezetekbe az üveglapokat kívülről helyezik be és rögzítik. Előírás szerinti rögzítésnek az fogadható el, ha a csavarok legalább 300 mm-enként követik egymást, és legalább minden második csavar fejtű úgy roncsolják, hogy a bontás csak az üvegszorító lécs levágásával, roncsolásával legyen megvalósítható.

3.3. Zárszerkezetek

A zárszerkezeteknek meg kell felelniük a szabványokban előírt legmagasabb követelményeknek.

- Bevéső-zárak esetében a zárszerkeznýt fűrés elleni támadásnak ellenálló módon védeni kell. Fűrésvédő lap szerelése esetén minimum 60 HRC (rockwell) keménységűre edzett, vagy ennek megfelelő ellenállású értéket nyújtó acélt kell alkalmazni,
- a zárszerkezet lehet lamellás rendszerű, egy-, ill. két oldalon fogazott kulccsal. A lamellás zár csak akkor fogadható el biztonsági zárnak, ha legalább hat lamella biztosítja a zár-reteszvas mozgatását, a variációs szám pedig min. 10 000, a kéttollú kulccsal működtetett zárnak nagyobb a biztonsági értékük,
- a hengerzár betéttel működtetett zárszerkezeteknél is biztosítani kell a zárszerkeznýt fűrés elleni védelmét az előbbiektől figyelembevételével,
- a zárszerkezetek reteszvasának visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni. A zárársírányra merőlegesen ható erő hatására a zárretesz-vasat ne lehessen visszatolni,
- a hevederzár-keresztpántok vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárást biztosítanak.

A hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni:

- a reteszvasak keresztmetszetének erősebbnek, vagy legalább a biztonsági zárák reteszvasai szilárdságával egyenértékűnek kell lenniük,
- a reteszvasaknak a fogadó elemekbe min. 25 mm mélységben kell reteszelní,
- a reteszvas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni minimum 2 darab M 6x80 csavarral fém dübelbe, vagy ezzel egyenértékű szilárdságú más felerősítéssel, bevéséssel,
- a reteszvas fogadó elemeknek zártaknak, vagy oldalirányban merevítettnek kell lenni, hogy támadás esetén ellenálljanak az ajtólapot ért dinamikus erőnek,
- a működtető zárbetétét min. 3 perc időtartamnak ellenálló módon fűrés ellen védeni kell. Ez történhet fűrésvédett zárbetét szerelésével, vagy fűrésvédő pajzs alkalmazásával,
- a hengerzár-betétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni,
- a zárszerkezetet a működtető zárbetét beütése elleni védelemmel kell ellátni,
- a zárretesz-vasaknak visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni a merőleges nyomóerővel szemben,
- a hevederzár-keresztpánt szerelt állapotban merevségének olyan mértékűnek kell lenni, hogy a tengelyére merőlegesen, az ajtólapra kifejtett erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a záras megszüntetését eredményezi.

3.4. Hengerzár-betétek

- a hengerzár-betéteknek meg kell felelni a vonatkozó szabványban meghatározott követelményeknek
- minimum 5 csapos hengerzár-betét, illetve 6 rotoros, vagy mágneszár-betét fogadható el, amelyek variációs száma a 10 000 meghaladja, legalább 3 percig ellenáll a HSS fűrőhegygel történő támadásnak, letapogatásos nyitással szembeni védelemmel rendelkezik, valamint a maghúzásnak legalább 3 percig ellenáll
- a biztonsági ajtók betörést gátló hatásuk időtartamának (3, vagy 5, vagy 10, vagy 15, vagy 20 perces ellenálló-képességnek) megfelelően az adott ajtóra felszerelt zárákat, hengerzár-betéteket olyan védelemmel kell ellátni, hogy, vagy önmagukban (szerkezeti kialakításuknál fogva), vagy kiegészítő védelemmel ellátva ugyanazt az ellenállási értéket teljesítsék, amennyi az adott ajtóra megállapított ellenállási időtartam
- a hengerzár-betétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni.

3.4.1. A hagyományos, vagy érvényes MABISZ ajánlással nem rendelkező lakatok és lakatpántok NEM MINŐSÜLNEK BIZTONSÁGI ZÁRNAK!

3.5. Fix és mobil rácsok

A nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabb helyezkedik el – teljes felületét minimum 100 x 300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenértékű szilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású rácsozattal kell ellátni. A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által minősített, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is, pl.:

- minősített behatolás-késleltető (ablakok, kirakatok, portálok, erkélyajtók, függönyfalak esetében min. A3 minősítésű dobásálló üveg; bejáratú ajtók esetében min. B1 minősítésű áttörés-biztos üveg),
- minősített belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerrel,
- a falsíktól kijjebb álló rácszat esetében is biztosítani kell a minimálisan meghatározott rácskiosztást,
- pénzintézetek esetében a rácsok min. 16 mm. átmérőjű köracélból, vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból készüljenek,
- mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározottaknak megfelelő zárszerkezettel kell ellátni. A rácsok sínszerkezetből való kitépésének lehetőségét kívülről csak roncsolással megvalósítható megoldással kell biztosítani. A legördülő "detektívrácsok" feltolás elleni védelmet áttételes mozgatószerkezettel, vagy más megoldással biztosítani kell,
- a rácsok a falazathoz 300 mm-enként (de legkevesebb 4 darab), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel erősítendő, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldású).

4. A biztonsági üvegekre, biztonsági fóliákra vonatkozó követelmények

4.1. Biztonsági üvegek

A biztonsági üvegeknek az ellenállási képességük emelkedését tekintve a következő fokozatai vannak:

- dobásálló üveg, üvegszerkezet,
- áttörés-biztos üveg, üvegszerkezet,
- átlövés-gátló üveg, üvegszerkezet.

Az átlövés-gátló üvegeknek (üvegszerkezeteknek) meg kell felelniük a vonatkozó szabvány golyóállóság szintjeinek osztályozása és vizsgálati feltételei címszó alatt megfogalmazott biztonsági feltételeinek.

A kísérlet során a lövedék nem hatolhat át az üvegszerkezeten. Az átlövés-gátló üvegek a kategóriába sorolásnál **szilánkleválással roncsolt szerkezet esetén „S”, szilánkleválás nélkül roncsolt szerkezet esetén „NS”** kiegészítő jelzést kapnak.

FONTOS! A szilánkleválással roncsolt üvegszerkezetek személyvédelemre nem alkalmasak!

4.2. Biztonsági fóliák

A MABISZ által azonosított és ajánlott biztonsági fóliák elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés érzékelőkkel kombinálva – a kockázati körülményektől és a védett értéktől függően – alkalmasak lehetnek a rács kiváltására.

FONTOS! A biztonsági fólia önmagában nem helyettesíti a rácsszerkezetet!

A biztonsági fóliák tartalmazhatnak olyan fémzárlakat is, amelyek a riasztórendszerbe bekötve támadás esetén riasztó jelzést generálnak. Ezek a speciális fóliák a héjvédelem eszközeként értékelhetők az elektronikai jelzőrendszer kialakításánál.

4.3. Telepítés feltételei

A minimális mechanikai védelemnél minimum 4 mm, a részleges- és teljes körű mechanikai védelemnél minimum 6 mm vastagságú üveglapra kell a fóliát felhelyezni. A fóliával szerelt üveget tartó keretszerkezet nem lehet gyengébb ellenálló-képességű, mint maga a fóliázott üveg. A kockázatvállalás időtartama a telepítéstől számított 5 év, ha a gyártás és a telepítés közötti idő nem hosszabb 1 évnél. (Kivételek képez, ha a gyártó cég termékére ennél hosszabb idejű garanciát vállal. Ezt a tényt a MABISZ Termék-megfelelőségi ajánlás tartalmazza). Hőszigetelő üvegszerkezet esetén az összes üvegvastagság a mérvadó.

4.4. A biztosítói kockázatvállalás további feltételei

A megrendelő részére a kivitelező köteles eredeti aláírással és pecséttel ellátott, fénymásolt biztosítói Minősítési Tanúsítványt a számla mellékleteként átadni, amely számlának tartalmazni kell:

- a fólia típusjelölését,
- a kivitelező nevét, aláírását,
- a kivitelezés helyét és idejét,
- a fólia mennyiségét.

A telepítési rész kivételével a másolat kiadásáért a forgalmazó felel.

A telepítésnél általános szabály, hogy a fóliát az üvegszorító lécc kell beengedni. Amennyiben csak roncsolással oldható meg az üvegszorító lécc eltávolítása és visszaszerelése, elfogadható a szélhez illesztett telepítés is (1 mm távolsággal), mivel ez nem csökkenti számottevően a védelem hatékonyságát (kb. 2-3%).

5. A küldőtáblás biztosítással fedezetbe vont készpénz, értékpapír, ékszer, nemesfém, drágakő, igazgyöngy, valamint minden egyéb 100 000 Ft-nál nagyobb egyedi értékű vagyontárgy szállítási szabályai

A biztosítási szerződés feltételeiben meghatározott, „készpénz, értéktárgyak, értékcikkek” vagyongsoportba tartozó-, valamint a 100 000 Ft-nál nagyobb egyedi értékű vagyontárgyak szállítási szabályai a következők:

- 5.1. **500 000 Ft biztosítási összegig:** egy fő, tetszőleges módon
- 5.2. **500 000 Ft felett, 2 millió Ft biztosítási összegig:** 2 fő, riasztó jelzést adó, vagy a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával
- 5.3. **2 millió Ft felett, 5 millió Ft biztosítási összegig:** három fő (vagy két fő, ha az egyik fegyveres), riasztó jelzést adó és a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával és gépkocsival

ELEKTRONIKAI VÉDELMI ELŐÍRÁSOK A KÜLÖNBÖZŐ KOCKÁZATI OSZTÁLYOKRA VONATKOZÓAN

A behatolást jelző berendezések, azok teljesítményadatainak figyelembe vételével, a vonatkozó szabványok előírásainak történő megfelelés alapján kerülnek besorolásra, amit a MABISZ termékazonosítási ajánlás tartalmaz.

A biztosításra ajánlott telephelyeken (kockázatviselés helyén) kialakított elektronikai jelzőrendszer alkotó elemeinek (központi egységek, érzékelők) MABISZ termékazonosítási ajánlásban meghatározott biztonsági kategóriája és a következő pontokban rögzített követelmények alapján történik az adott elektronikai jelzőrendszer védelmi képességének meghatározása.

A behatolást jelző elektronikai rendszer akkor felel meg a minimális-, részleges-, illetve teljes körű elektronikai jelzőrendszernek, ha a telepített behatolást jelző rendszer mindegyik eleme legalább a MABISZ termékazonosítási ajánlás szerinti minimális-, részleges-, illetve teljes körű elektronikai jelzőrendszer kategóriába, vagy egyes elemek a minimálisnál, illetve részlegesen magasabb kategóriába lettek besorolva.

1. A behatolást jelző minimális elektronikai jelzőrendszer követelményei

A behatolást jelző rendszer akkor felel meg a minimális elektronikai jelzőrendszernek, ha megvalósul a térvédelem, tárgyvédelem, a felületvédelem csak 2 m-nél alacsonyabban fekvő nyílászárókra terjed ki, vagy csapdaszerű térvédelem van kialakítva, ugyanakkor nincs személyvédelem.

A térvédelem, illetve csapdaszerű térvédelem, a tárgyvédelem, a felületvédelem meghatározását a 2. pont tartalmazza.

Az elektronikai rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- a betörésjelző központ a tápegységgel egy egységet képezzen és a védett téren belül kerüljön elhelyezésre
- a központi egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön és a szabotázsvonalon
- a központi egység burkolata az üzemeltető által sem nyitható kivitellű, szabotázsvédett, min. 1 mm-es lágyacél – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból - készüljön
- az élesítés kulcsos kapcsolóval történjék
- a kapcsoló háza minimum 1,5 mm-es lágyacél vagy ezzel egyenértékű mechanikai szilárdságú anyag legyen és eltávolítása, illetve megbontása esetén a jelzésvonalon adjon riasztást
- az egyes részek megbíjasodását a rendszer jelezze
- élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsoló-berendezést felügyelnie kell, jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell
- a jelzőáramkör megszakadását a rendszernek jelezni kell
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1–3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő, vagy a karbantartó által kézzel lekapcsolhatónak kell lenni, a rendszer a riasztást követően ismételtlen kapcsoljon éles állapotba
- a kültéri jelzésadókat a közlekedésre alkalmas felületektől, tárgytól, építményektől, épületszerkezetektől, közlekedési utaktól olyan távolságra kell telepíteni, hogy azok elérhetősége csak
- segédeszközzel legyen megoldható
- a kültéri hangjelző szabotázsvédett, min. 1,5 mm-es lágyacél legyen, vagy ezzel egyenértékű mechanikai védelemmel rendelkezzen, a hangereje haladja meg a 100 decibelt, váltakozó kénhangú jelzéssel
- az energiaellátást két, egymástól független, kölcsönhatás-mentes energiaforrás, elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa, elemes táplálás esetén a rendszer min. 3 hónapig maradjon üzemképes
- az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavara esetén automatikusan és megszakítás nélkül a teljes rendszer legalább 24 órás üzemeltetését, a 24 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítsa
- akkumulátoros üzemmód esetén az automatikus töltésről gondoskodni kell

2. A behatolást jelző részleges elektronikai jelzőrendszer követelményei

A behatolást jelző rendszer akkor felel meg a részleges elektronikai jelzőrendszernek, ha megvalósul a teljes körű felületvédelem, és csapdaszerű térvédelem, vagy tárgyvédelem van kialakítva, de nincs személyvédelem.

Teljes körű felületvédelem: ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban figyeli az összes nyílászáró szerkezetet és portált, jelzi az át- és behatolási kísérleteket:

- a nyíló ajtó- és ablakszárnyakra felszerelt nyitásérzékelők érzékelik a nyíló szárnyak 10–15 mm közötti elmozdulását,
- az üvegfelületre szerelt üvegtörés-érzékelők annak teljes felületét védik és már az üveg repedését is jelzik, az érzékelők kiválasztásának a védeni kívánt üvegfelület típusának figyelembevételével kell történnie.

Teljes körű térvédelem: az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban felügyeli a védett épület összes helyiségét, belső terét, azok megközelítési útvonalaikat (jelzi az illetéktelen behatolást és mozgást).

Csapdaszerű térvédelem: az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban csak a védett helyiség(ek)ben található veszélyeztetett tárgyak, kiemelt terek megközelítési útvonalaikat felügyeli (jelzi az illetéktelen behatolást és mozgást).

Teljes körű tárgyvédelem: ha az elektronikai jelzőrendszer – éles üzemmódban – felügyeli az összes veszélyeztetett tárgyat. Páncélsekre nyitásra, és áttörésre.

Az elektronikai rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- a betöréscijelző központ a tápegységgel egy egységet képezzen és a védett téren belül kerüljön elhelyezésre,
- a központi egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön (min. 4 db) és a szabotázsvonalon,
- az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatóak, ha szükséges, üzemmód kapcsolót kell beépíteni,
- a központi egység burkolata az üzemeltető által sem nyitható kivételül, szabotázsvédett, minimum 1,5 mm-es lágyacélból – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból – készüljön,
- az élesítés csak külső, min. 6 betű- vagy számkombinációs kódkapcsolóval végezhető, a kódkapcsoló központot vezérlő áramkört lehetőleg a központi egységben, de mindenképpen a védett téren belül kell elhelyezni,
- az egyes részek meghibásodását a rendszer jelezze, a további részek maradjanak működőképesek,
- a rendszer védett téren kívül elhelyezett részeinek (hangjelzők, kódkapcsolók stb.) állandó őrzésére csak a teljes rendszerrel együtt – az üzemeltető vagy a szerviz által – kikapcsolható szabotázsvonalat kell kiépíteni,
- a rendszer üzemképességét és riasztás mentes állapotát a kódkapcsolón jelezni kell,
- élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsoló berendezést felügyelnie kell, jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell,
- a szabotázsvonalak jelzéseit – nem élesbe kapcsolt állapotban is – rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell,
- a jelző áramkörök és a szabotázsvonalak megszakadását, a rövidzárlatot, illetve a hurok ellenállásainak 40 %-os változását a rendszer jelezze (riasztania kell),
- minimálisan két, egymástól független kültéri akusztikus és egy optikai jelzésadó telepítése szükséges,
- az akusztikus jelzésadókat külön fűlőkre kell elhelyezni, amennyiben ez nem lehetséges az egyik készüléknek beépített akkumulátorosnak kell lennie,
- a kültéri jelzésadókat a közlekedésre alkalmas felületektől, tárgytól, építményektől, épületszerkezetektől, közlekedési utaktól olyan távolságra kell telepíteni, hogy azok elérhetősége csak segédesszökkel legyen megoldható,
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által kézzel lekapcsolhatóknak kell lennie, a rendszer a riasztást követően ismételt kapcsoljon éles állapotba,
- a kültéri hangjelző szabotázsvédett, kettős, min. 1,5 mm-es lágyacél lemez burkolatú legyen vagy ezzel egyenértékű mechanikai védelemmel rendelkezzen, a hangereje haladja meg a 100 decibelt, váltakozó kéthangú jelzéssel,
- az optikai jelzésadó borostyán-sárga színű, villogó, minimálisan 200 lux fényerős legyen,
- az energiaellátást két, egymástól független, kölcsönhatásmentes energiaforrás, elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa,
- az elektromos hálózatnak megszakítás nélküli üzemmódban kell működni,
- az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavara esetén automatikusan és megszakítás nélkül a teljes rendszer legalább 48 órás üzemeltetését, a 48 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítsa,
- az akkumulátor automatikus töltéséről gondoskodni kell,
- nyitásérzékelők csak rejtve, süllyesztve szerelhetők,
- a szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket a falon belül, vagy acél védőcsőbe helyezve kell vezetni.

3. A behatolást jelző teljes körű elektronikai jelzőrendszer követelményei

A behatolást jelző rendszer akkor felel meg a teljes körű elektronikai jelzőrendszernek, ha megvalósul a teljes körű térvédelem, felületvédelem, tárgyvédelem és személyvédelem.

A teljes körű térvédelem, a tárgyvédelem, a felületvédelem meghatározását a 2. pont tartalmazza.

Teljes körű személyvédelem: ha az elektronikai jelzőrendszer munkaidő alatt folyamatosan biztosítja az összes veszélyeztetett személy számára a támadásjelzés lehetőségét.

Az elektronikai rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- a rendszernek szabotázsvédettnek kell lennie, azaz minden elemének arra jogosulatlan személy által történő megbontása, manipulálása, vagy rongálása riasztást kell, hogy kiváltson,
- a szabotázst a riasztóközpontnak külön – úgynevezett szabotázsvonal(ak)on – jeleznie kell,
- a szabotázsvonalak jelzéseit – nem éles üzemmódban is – a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell, a jelzés törlését csak arra illetékes személy végezheti,
- a rendszernek két egymástól független energiaforrással kell rendelkeznie:
 - hálózati tápegységgel és
 - 72 órás folyamatos üzemelést biztosító szükség áramforrással, amely a 72 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítja,
- a szükség áramforrás automatikus töltését biztosítani kell,
- egy jelzővonalon akkor telepíthető több érzékelő, ha jelzés esetén a sértett terület könnyen azonosítható,
- a riasztás jelzésre csak olyan kültéri hang- és fényjelző készülék alkalmazható, amely a rendszer energiaforrása mellett saját akkumulátorral is rendelkezik,
- a hang- és fényjelző készüléket az épületen kívül úgy kell telepíteni, hogy egyszerű eszközzel ne lehessen elérni és hatástalanítani,
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnését követően 1–3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes (kezelő vagy karbantartó) által kikapcsolhatóknak kell lennie,
- a rendszernek a riasztást követően automatikusan éles üzemmódba kell kapcsolnia,
- a rendszer kezelése kódkapcsolóval (minimum négy számjegyes), vagy blokkzárral történhet;
- a négy számjegyes kódkapcsolót, illetve a blokkzárát a védett térben kell elhelyezni és a kezelésre maximum 30 másodperc állhat rendelkezésre,
- a hat számjegyes kódkapcsoló a védett téren kívül is elhelyezhető abban az esetben, ha az mechanikailag védett, biztonsági zárral nyitható dobozban van elhelyezve,
- az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók (a felügyelet nélküli központok zóna-állapota illetéktelenek által ne legyenek változtathatók), vagy a ki- és bekapcsolások – legalább 200 eseményt tárolni képes memória segítségével – ellenőrizhetők legyenek,
- a kódkapcsoló jelfeldolgozó áramkört lehetőleg a központi egységben, de mindenképpen a védett téren belül kell elhelyezni,
- a szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket falon belül, vagy acél védőcsőben kell vezetni,
- a vezetékek toldása falban lévő védőcsőben, vagy kötődobozban történhet.

4. A rablásjelzés követelményei

A behatolás- és támadásjelző rendszert úgy kell kialakítani, hogy felismerhető, jelenthető és a megfelelő helyen jelezhető legyen (pl. az üzlethelyiségekbe való belépés előtt a személyzetnek) a munkaidőn kívül az üzlethelyiségekbe történő behatolás rablótámadás előkészítése céljából (ún. atipikus rablótámadás). Pótlólag minden személyzeti bejáratnál meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy csendes támadásjelzést, illetve veszélyeztetést jelzést lehessen leadni (pl. egy kapcsoló berendezés segítségével, amely szellemi azonosító jeleket küld és támadásjelzési lehetőséggel van ellátva, vagy egy támadásjelzési lehetőséggel ellátott beltéptől berendezés segítségével).

4.1. Rablótámadások jelzése munkaidő alatt (ún. tipikus rablótámadások)

Amennyiben nincs önálló támadásjelző berendezés, úgy az értéktároló szekrényekhez és értéktároló helyiségekhez tartozó megfelelő számú támadásjelző telepítése szükséges. A támadásjelzőt biztonságosan kezelhető helyre kell felszerelni. A lehető legnagyobb mértékű emelve a támadó által nem észleltethető működtetést (pl. támadásjelző gomb, támadásjelző sín, mobil támadásjelző, pénzjegycsapda stb. alkalmazásával).

Támadási riasztás sose történjék külső riasztásként (jelzésadóként). Belső riasztást, valamint egyéb hasonló értelmű jeleket a tettes ne érzékeljen.

5. Távfelügyeleti rendszerekre vonatkozó követelmények

5.1. Általános követelmények

A felügyeleti rendszerek alkotóelemeinek MABISZ termékazonosítási ajánlással kell rendelkezniük.

A MABISZ termékazonosító ajánlásról szóló írásbeli tanúsítvánnyal kell igazolni, hogy a kockázatviselés hely (a telephely) felügyeleti rendszere a MABISZ előírások szerint „megfelelő szintűnek”, illetve „magas szintűnek” felel meg.

5.2. Riasztás és beavatkozás

Az automatikus távfeljelzés érzékelhet a rendőrséghez, egyéb fegyveres testülethez, fegyveres vagyonvédelmi szakszolgálathoz, kivonuló szolgálathoz.

Az őrző-védő vállalkozás – riasztást fogadó központjába – történő bekapcsoláskor az őrző-védő cég és a behatolást- és támadást jelző elektronikai jelzőrendszert üzemeltető vállalkozás közti megállapodás szerinti beavatkozási intézkedéseket az őrző-védő cégnek írásban dokumentálni kell a beavatkozási tanúsítványban.

5.3. Hibaérzékelés

Automatikusan és közvetlenül jelenteni kell legalább a hálózati hibát, az elemhibát, valamint a koncentrált feldolgozási egységek hibáit (pl. mikro-processzor) a karbantartónak, egy megbízott helyre (pl. az őrző-védő és biztonsági cégnek), vagy az üzemeltető egyéb olyan helyére, ahol állandóan tartózkodik valaki (pl. a recepció). A jelentésnél 60 perces késleltetés megengedhető. Az automatikus hibajelzés egy tetszőlegesen felügyelt átviteli úton keresztül is történhet.

5.4. Állapotjelentések: éles/nem éles állapot jelzése

A behatolás- és támadásjelző rendszer kapcsolási helyzetéről szóló jelentések (pl. éles/nem éles) információként érkezhetnek egy tetszőlegesen felügyelt, vagy nem felügyelt átviteli útról automatikusan pl. egy őrző-védő és biztonsági céghez.

A behatolást- és támadást jelző rendszer kapcsolási helyzetéről szóló jelentéseknek (pl. éles/nem éles), amelyeket a riasztás beérkezési helyén értékelnek ki (pl. nem éles kapcsolás felügyelete "nem engedélyezett" időablakokban), felügyelt átviteli úton keresztül automatikusan kell megérkezniük.

5.5. Regisztrációs berendezés

A behatolást- és támadást jelző rendszer üzemi állapotait, beleértve az összes vészjelzést, – a behatolást- és támadást jelző központ háttérmemóriájától függetlenül – egy regisztrációs berendezés segítségével kell dokumentálni.

5.6. Állapotjelzések

A behatolás- és támadásjelző rendszer bizonyos üzemi állapotait kívül is ki kell jelezni (pl. egy kiváltott érzékelő csoport jelzése, amely orientációként szolgálhat a beavatkozó erők számára). Ezek(et) a jelzéseket(et):

- nem lehetnek mindenki számára érthetőek és a behatolást- és támadást jelző rendszer részeként felismerhetőek,
- hozzáféréstől védetten kell elhelyezni, és ezeket visszahatás nélkül szabad csak a behatolást- és támadást jelző rendszerbe csatlakoztatni.

FONTOS! A távfelügyeletet végző szolgálattal egyeztetni kell, hogy a biztosított telephelyen alkalmazzanak-e helyszíni külső riasztást.